

Vergaderjaar 1998–1999

25 615

Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan 1998

Nr. 35

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAPPEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Zoetermeer, 14 april 1999

Tijdens het Nota-overleg over het ontwerp-HOOP 1998 op 26 januari 1998 (25 615, nr. 9) heeft mijn ambtsvoorganger de Tweede Kamer toegezegd om de Kamer te informeren over voornemens om subsidie toe te kennen voor experimenten met duale opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs. Over de eerste tranche bent u geïnformeerd bij brief van 23 april 1998 (25 615, nr. 19). Met deze brief informeer ik u over de voornemens voor subsidiëring van duale opleidingen in de tweede en laatste tranche.

Op grond van de Ministeriële regeling stimulering experimenten duale opleidingen wetenschappelijk onderwijs 1998–2001 zijn in de tweede tranche door 7 universiteiten 23 voorstellen voor subsidiëring van duale opleidingen ingediend. Daarnaast zijn 2 verzoeken ingediend voor duale inrichting van opleidingen waarvoor geen subsidie is aangevraagd. Ik heb de voorstellen ter beoordeling voorgelegd aan de externe commissie beoordeling experimenten duale opleidingen wetenschappelijk onderwijs, bestaande uit:

- prof.dr.ir. B.P.T. Veltman (voorzitter), voorzitter van de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid en oud-voorzitter van het College van Bestuur van de Universiteit Twente;
- prof.dr. B.W.M. Hövels, coördinerend onderzoeker bij het Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen te Nijmegen en bijzonder hoogleraar Beroepseducatie, onderwijs en arbeidsmarkt aan de Katholieke Universiteit Nijmegen;
- prof.dr. J.W.M. Kessels, partner van Kessels & Smit en bijzonder hoogleraar Bedrijfsopleidingen aan de Rijksuniversiteit Leiden.

De commissie heeft op 31 maart haar advies uitgebracht. Het advies van de commissie is bijgevoegd¹. In deze brief geef ik mijn reactie op dit advies.

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

1. Het advies van de commissie

De commissie heeft de voorstellen beoordeeld aan de hand van de volgende vragen:

- Voldoet het voorstel aan de wettelijke vereisten voor experimentele duale opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs en kan de opleiding derhalve worden opgenomen in de ministeriële regeling die een overzicht bevat van opleidingen die m.i.v. het studiejaar 1999–2000 duaal mogen worden ingericht?
- Voldoet het voorstel aan de criteria uit de Ministeriële regeling stimulering experimenten duale opleidingen WO 1998–2001 en kan het dus in aanmerking komen voor subsidiëring?

De commissie heeft de voorstellen alleen inhoudelijk beoordeeld en de omvang van het beschikbare budget niet in haar beoordeling betrokken.

Bij beoordeling van de voorstellen heeft de commissie zich gebaseerd op de voorschriften voor experimenten met duale opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs in de WHW en op de criteria uit de Ministeriële regeling stimulering experimenten duale opleidingen WO 1998–2001. Daarbij is onder meer gekeken naar het wetenschappelijk karakter, de maatschappelijke behoefte, de bijdrage aan het stelsel van hoger onderwijs, draagvlak onder werkgevers, vormgeving van het curriculum, de wijze waarop begeleiding en bemiddeling van studenten wordt vormgegeven, de wijze van evaluatie, de hoogte van het collegegeld en de argumentatie voor dit bedrag, toekenning van studiepunten in de werkperiode en vastlegging van afspraken tussen student, opleiding en werkgever in een onderwijsarbeidsovereenkomst. Daarnaast heeft de commissie gekeken of er sprake is van voldoende spreiding, onder meer naar discipline en opzet van de duale opleiding.

Op basis daarvan zijn de voorstellen ingedeeld in 2 groepen:

1. Het voorstel voldoet aan de subsidievoorwaarden en de wettelijke vereisten en komt daarom in aanmerking voor subsidie in de tweede tranche.
2. Het voorstel voldoet niet aan de subsidievoorwaarden en de wettelijke vereisten en komt daarom niet in aanmerking voor subsidie in de tweede tranche.

De commissie adviseert de volgende 17 voorstellen in aanmerking te laten komen voor subsidiëring in de tweede tranche:

Universiteit	Faculteit	Opleiding	Specialisatie
Erasmus Universiteit Rotterdam	Sociale Wetenschappen	Bestuurskunde	– Publiek-private samenwerking – Beleid & politiek
"	Economische Wetenschappen	Econometrie	n.v.t.
Universiteit Maastricht	Algemene Wetenschappen	Kennistechnologie	Real Company Education
Rijksuniversiteit Groningen	Letteren	Communicatiekunde	Computercommunicatie
"	Economische Wetenschappen	Economie	Accountancy
Universiteit Utrecht	Letteren	Theater-, Film en Televisie-wetenschap	1.Theaterwetenschap, toegepast 2.Film- en televisie-wetenschap, toegepast 3.Kunstbeleid & Management 4.Nieuwe Digitale Media en Cultuur
"	"	Franse taal- en letterkunde (samen met Duits ingediend)	Frans in bedrijf en organisatie
Katholieke Universiteit Nijmegen	Beleidswetenschappen	Planologie	n.v.t.
"	"	Bedrijfswetenschappen	– bedrijfseconomie – bestuurlijke informatiekunde
"	Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica	– Biologie – Scheikunde	n.v.t.

Universiteit	Faculteit	Opleiding	Specialisatie
Technische Universiteit Eindhoven	Bouwkunde	– Natuurkunde	
Universiteit van Amsterdam	Economische Wetenschappen en Econometrie	– Informatica	n.v.t.
”	Wiskunde, Informatica, Natuur- en Sterrenkunde	Installatietechniek	n.v.t.
”	Amsterdams Instituut voor ArbeidsStudies	Fiscale Economie	n.v.t.
”	Geesteswetenschappen	Wiskunde	Minor Arbeid
”	”	Nederlands recht	Minor Journalistiek
”	”	Wijsbegeerte	Minor Redacteur/ Editor
”	”	Nederlandse taal- en letterkunde	Minor Taal en communicatie
7 universiteiten	”	”	”
		19 opleidingen	

Al deze voorstellen voldoen aan de wettelijke eisen voor duale opleidingen in het wo (art 7.7a WHW). De commissie adviseert daarom toestemming te geven voor duale inrichting van de betreffende opleidingen.

T.a.v. het oordeel over het voorstel voor duale inrichting van een bètaopleiding van 210 studiepunten heeft de commissie het voorbehoud gemaakt dat het voltijdse curriculum van 210 studiepunten van de betreffende opleiding positief wordt beoordeeld. Deze voorstellen zijn doorgestuurd naar de commissie die de voorstellen voor vernieuwing van de bètaopleidingen beoordeelt.

De commissie adviseert voor de opleiding Bedrijfsinformatica van de VU wel duale inrichting toe te staan, maar aan deze opleiding geen subsidie te verstrekken. Voor deze opleiding was geen subsidie aangevraagd, omdat men gebruik kan maken van de expertise bij de vorig jaar gesubsidieerde duale opleiding Bedrijfswiskunde en informatica.

Zoals afgesproken in het ulo-convenant van mei 1998, heeft de commissie ook duale inrichting van universitaire lerarenopleidingen (ulo's) beoordeeld. De Universiteit Utrecht, de Universiteit van Amsterdam en de Universiteit Leiden hebben voorstellen voor duale ulo's ingediend. De commissie adviseert duale inrichting van deze opleidingen toe te staan. Dit advies, dat is opgenomen in bijlage II van het rapport, is doorgezonden aan de commissie van de Onderwijsraad onder voorzitterschap van mw. Ginjaar-Maas, die alle voorstellen voor vernieuwing van universitaire lerarenopleidingen heeft beoordeeld.

2. Beleidsreactie

In het algemeen zijn de voorstellen die in de tweede tranche zijn ingediend van hogere kwaliteit dan de in de eerste tranche ingediende voorstellen. Dat komt ook tot uitdrukking in het feit dat in de tweede tranche een groter deel van de ingediende voorstellen door de commissie positief is beoordeeld.

De Tweede Kamer heeft wat betreft experimenten met duale opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs verzocht om een zorgvuldige aanpak en behoud van het academisch karakter en de breedte van de wetenschappelijke opleiding.

Ik ben van mening dat het rapport van de commissie aan dit verzoek tegemoet komt. De beoordeling van de voorstellen is zorgvuldig en gedegen. De commissie heeft er voor gekozen subsidiëring voor te

behouden aan voorstellen waarbij geen twijfel bestaat over het wetenschappelijk karakter van het voorstel, de bijdrage aan het stelsel van hoger onderwijs en de maatschappelijke behoefte. Haalbaarheidsstudies en voorstellen die betrekking hebben opleidingen die reeds vorig jaar duale inrichting hebben gekregen, of die in feite het karakter hebben van een stage, een deeltijdopleiding of een postinitiële opleiding zijn door de commissie niet positief beoordeeld. Ten aanzien van voorstellen die naar het oordeel van de commissie in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring in de 2e tranche is per voorstel aangegeven welke aanvullende informatie eventueel moet worden overlegd.

Ik neem de overwegingen en de conclusies van het advies van de commissie over. Voor subsidie in de tweede tranche komen derhalve bovengenoemde voorstellen voor duale opleidingen in aanmerking.

In de ministeriële regeling die de opleidingen vermeldt die in het studiejaar 1999–2000 dual mogen worden ingericht, zullen – naast de reeds eerder opgenomen opleidingen – de volgende opleidingen worden opgenomen:

Universiteit	Opleiding
Erasmus Universiteit Rotterdam	Bestuurskunde
Erasmus Universiteit Rotterdam	Econometrie
Universiteit Maastricht	Kennistechnologie
Rijksuniversiteit Groningen	Communicatiekunde
Rijksuniversiteit Groningen	Economie
Universiteit Utrecht	Theater-, Film en Televisiewetenschap
Universiteit Utrecht	Franse taal- en letterkunde
Katholieke Universiteit Nijmegen	Planologie
Katholieke Universiteit Nijmegen	Bedrijfswetenschappen
Katholieke Universiteit Nijmegen	Biologie
Katholieke Universiteit Nijmegen	Scheikunde
Katholieke Universiteit Nijmegen	Natuurkunde
Katholieke Universiteit Nijmegen	Informatica
Technische Universiteit Eindhoven	Installatietechniek
Universiteit van Amsterdam	Fiscale Economie
Universiteit van Amsterdam	Wiskunde (onder voorbehoud)
Universiteit van Amsterdam	Nederlands recht
Universiteit van Amsterdam	Wijsbegeerte
Universiteit van Amsterdam	Nederlandse taal- en letterkunde
Vrije Universiteit	Bedrijfsinformatica

Daarnaast ben ik voornemens de UvA, de UU en de UL toestemming te verlenen voor duale inrichting van de ulo's aan deze universiteit. Voor zover deze opleidingen van start gaan in het studiejaar 1999–2000 zullen ze in bovengenoemde ministeriële regeling worden opgenomen.

In hoofdstuk 5 van het rapport doet de commissie een aantal aanbevelingen voor de regelgeving voor dual onderwijs. Ik zal hierop terugkomen in het kader van het HOOP 2000.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,
L. M. L. H. A. Hermans